

per què, per què enganyosa poesia,
m'ensenyes de fer mons?
(Verdaguer, Vora la mar, 1883)

És algun crim lo ser poeta místic?
(Verdaguer, És algun crim...?, 1896)

La littérature ici subit une exquise crise, fondamentale.
(Mallarmé, Crise de vers, 1897)

Els poetes i literats són els nostres mestres en el coneixement de l'ànima.
(Freud, 1908)

El curs de l'obra de Verdaguer, i la seva peripècia vital ajudant-hi, acaben ubicant el poeta que venia de l'hàbit *primaveral* del romanticisme al punt liminar d'una experiència ajustada al sumari mallarmeà —*solitude, récif, étoile*—: l'estranyament del món, un personal descens a l'infern, el reconeixement de la impossibilitat del poema i, així, de la seva condició d'ideal inassolible. Una escena, doncs, tota moderna a la qual Verdaguer ret els comptes pertinents: l'exploració del llenguatge i de les poètiques, l'atenció al místic, la pulsió herètica i heterodoxa, l'afirmació antiburgesa.

El X Col·loqui Internacional Verdaguer convoca l'estudi d'aquelles *escriptures il·luminades*, atentes als marges i a les fronteres, en l'univers de la creació literària i també en la història dels moviments socials, del pensament i l'art, al llarg del vuit-cents i a les dues primeres dècades del segle xx.

Proposem d'organitzar els treballs en les següents seccions:

I

Història social i literatura

Literatures i moviments de frontera. Bogeria i literatura. Literatures perseguïdes. Literatures altres. Literatures transgressores. Literatures deuterocanòniques. Literatures automàtiques. Literatures esotèriques.

II

Pensament, art i literatura

Grans «il·luminats» i grans «entenebrits». Literatura i psiquiatria. Literatura i demència. Espiritualisme. Literatures místiques en el cristianisme, el budisme, altres religions.

III

Jacint Verdaguer

Revelacions, exorcismes i visions. Verdaguer poeta místic.
Poesia i modernitat.

Comitè científic: Enric Cassany (UAB), Josep M. Domingo (UB), Roger Friedlein (Ruhr-Universität Bochum), Mònica Güell (Université Paris-Sorbonne), Manuel Jorba (UAB), Patrizio Rigobon (Università Ca' Foscari Venezia), Joan Santanach (UB / Fundació Carulla), Anna Sawicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Ricard Torrents (UVic-UCC), Eliseu Trenc (Université de Reims Champagne-Ardenne).

Comitè organitzador: M. Carme Bernal (UVic-UCC), Roger Canadell (UOC), Francesc Codina (UVic-UCC), Pere Gabriel (UAB), Manuel Llanas (SCLL / UVic-UCC), Ramon Pinyol (UVic-UCC), Teresa M. Sala (UB), Magí Sunyer (URV), Carme Torrents (FJV), M. Àngels Verdaguer (UVic-UCC).

Organitzen: Societat Verdaguer / Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la UVic-UCC / Societat Catalana de Llengua i Literatura

Amb la col·laboració de: Grup de recerca TEXTLICO (UVic-UCC), Grup de recerca GELIV (Grup d'Estudi sobre la Literatura del Vuit-cents, UB), Grup de recerca consolidat GRACMON (Grup de Recerca en Història de l'Art i del Disseny Contemporanis, UB), MUHBA-Vil·la Joana (Museu d'Història de Barcelona), Fundació Jacint Verdaguer (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles)

Amb el suport de: Departament de Cultura (Generalitat de Catalunya)

Secretaria i Seu:

Universitat de Vic / Societat Verdaguer

Masia de la Torre dels Frares. C. Perot Rocaguinarda, 17. 08500 VIC

societat.verdaguer@uvic.cat / Tel.: 93 886 12 22 / www.societatverdagner.cat

Més informació: www.societatverdagner.cat

INSCRIPCIÓ

Amb comunicació: 100 € (certificat de participació)

Sense comunicació: 75 € / 50 € per a membres de la Societat Verdaguer, d'Amics de Verdaguer de Folgueroles i de la Societat Catalana de Llengua i Literatura / 20 € per a estudiants (certificat d'assistència)

Matrícula en línia: www.uvic.cat/jornades-i-congressos (fins al 29 d'octubre de 2017)

Allotjament (Cal fer reserva directament)

SEMINARI ALLOTJAMENTS. Ronda Francesc Camprodon, 2. 08500 Vic. 938861555

HOTEL ESTACIÓ DEL NORD. Plaça Estació. 08500 Vic. 935166292

HOTEL CAN PAMPLONA. Eix Onze de setembre, 10. 08500 Vic. 938833112

UP ROOMS VIC. Passatge Can Mastrot s/n. 08500 Vic. 938892551

HOTEL BALMES. C/ Francesc Pla el Vigatà. 08500 Vic. 938891272

RUVIC RESIDÈNCIA UNIVERSITÀRIA. C/ de Miquel Llor, 18. 08500 Vic. 938600095

ALBERG CANONGE COLLELL. Avinguda Olia, 4. 08500 Vic. 938894938 / 934838363

Organitzen:

càtedra
verdagner
D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

Amb la col·laboració i suport de:

TEXTLICO. Grup de recerca
sobre Textos Literaris
Contemporanis

GELIV GRUP D'ESTUDI
SOBRE LA LITERATURA
DEL VUIT-CENTS

X COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

TERCERA CIRCULAR

ESCRITURES IL·LUMINADES

Barcelona-Vic-Folgueroles
9-11 de novembre de 2017

DIJOUS, 9 DE NOVEMBRE

BARCELONA, VIL·LA JOANA, CASA VERDAGUER DE LA LITERATURA

MATÍ

11,30 h

Parlaments inaugurals a càrrec de Joan Roca, director del Museu d'Història de Barcelona, i de Ramon Pinyol, president de la Societat Verdaguier

12 h

Conferència inaugural: Amador Vega (Universitat Pompeu Fabra). *Verdaguer, Llull i la tradició mística europea*

13 h

Secció I: Gerard Horta i Teresa M. Sala (Universitat de Barcelona). *De tenebres i il·luminacions: acció col·lectiva i heterodòxia literària d'un procés social desbaratador*

Dinar a càrrec de cadascú a Vil·la Joana (Restaurant El Picot), preu aproximat: 15 €

TARDA

16-18 h - Comunicacions Secció I

- Lurdes Malgrat Escarp. *Diego Ruiz: la literatura dels límits*
- Juan Carlos Bustó Cortina. *El escritor liberal Manuel Antonio González Álvarez, El Turonense (1764-1819): sus últimos poemas desde la cárcel de Oviedo*
- Juan Cristóbal Marinello Bonnefoy. *Genialitat, ciència i literatura en el periòdic anarquista La Revista Blanca (1898-1905)*
- Ramon Pinyol i Torrents i Pere Quer i Aiguadé. *La valoració anarquista de la figura de Verdaguier a partir de la seva mort el 1902*

DIVENDRES, 10 DE NOVEMBRE

VIC, UNIVERSITAT DE VIC (SALA SEGIMON SERRALLONGA)

MATÍ

9,30 h - Recollida de material del congrés

10-11,15 h - Comunicacions Secció II

- Irene Gras Valero. *Literatures malsanes: neurastènia, ennui i decadència a l'imaginari simbolista de la fi de segle*

- Arnau Vives. *Lectures i traduccions orientalistes a principis del s. XX. El cas de Rabindranath Tagore i l'atracció per la mística hindú*
- Eliseu Trenc. *Josep Plana i Dorca, poeta teòsof i catalanista*
- Francesc Codina Valls. *Verdaguer en l'alquímia de Palau i Fabre*

11,15-11,45 h - Pausa-cafè

12 h - Ponència: Secció II: Josep Casals (Universitat de Barcelona). *Antinòmies i mites d'una època de trànsit i regirament*

13 h - Videoconferència plenària: Maria Dasca, *Un món d'idees trabucades. La bogeria en la narrativa del tombant del XIX al XX*

Dinar lliure

TARDA

16-18 h - Comunicacions Secció III

- Mía Güell, Ricard Giramé i Llorenç Soldevila. *La sensualitat mística en els poemes teresians de Verdaguier*
- Núria Camps Casals. *Contribució a l'estudi de la gènesi i les fonts d'Eucarístiques de Verdaguier*
- Lluïsa Plans. *Jacint Verdaguier i el misteri*
- Catalina Mir i Míriam Ruiz-Ruano. *El poeta en el jardí: Jacint Verdaguier i Miquel Costa i Llobera*
- M. Carme Barceló i Martí. *Les plantes en l'obra de Verdaguier*
- M. Àngels Verdaguier. *Poesia, devoció i flora en Verdaguier: Flors de Maria*

Secció II

18,15 h - Videocomunicació: Ronald Puppo. *Joan Maragall: moments d'il·luminació en les vivències clau individual i col·lectiva*

***

Activitat complementària opcional

L'Atlàntida de Vic, 20,30 h - *Com nos tornem*, de Bubulina Teatre. *Recital xaró de poesies d'abans... dites com abans*. Idea original, selecció i dramaturgia: Jordi Lara / Direcció i interpretació: Gisela Figueras.

Preu entrada: 12 € (<http://latlantidavic.cat/programacio/general/com-nos-tornem/>)

DISSABTE, 11 DE NOVEMBRE

FOLGUEROLES, CENTRE CULTURAL

MATÍ

10,30-12 h - Comunicacions Secció III

- Enric Garcia - Albert Tomàs. *Verdaguer a través de Rapisardi*
- Josep Camps Arbós. *Literatura i religiositat en Jacint Verdaguier: notes per a una lectura del pròleg a Idil·lis i cants místics*
- Anna Llovera Juncà. *L'últim Verdaguier. Modernitat i idil·li a La Pomerola. Primavera (1896)*
- Roger Canadell Rusiñol. *El tractament poètic de la natura en l'obra mística de Verdaguier*
- Dolors Perarnau. *Jacint Verdaguier o la crucifixió de la paraula*

Pausa-cafè

12,30 h - Sessió de clausura

Ricard Torrents. *La poesia il·luminada i lluminosa de Verdaguier*

Parlaments finals a càrrec de Carles Baronet, alcalde de Folgueroles, i de Ramon Pinyol, president de la Societat Verdaguier

***

La durada de l'exposició oral de les **comunicacions** serà de 15 minuts. El text de la comunicació, per ser considerat per a la publicació posterior a l'*Anuari Verdaguier. Revista d'estudis literaris del segle XIX*, s'ha d'enviar com a màxim el dia 13 de novembre de 2017, no podrà sobrepassar les 15 pàgines de 2.100 espais i només s'acceptaran les que s'ajustin a les normes de l'*Anuari*. El comitè organitzador es reserva la decisió última de publicació de les contribucions escrites.

***